ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 2ας Μαρτίου 2016[1]

Υπόθεση C-241/15

Niculaie Aurel Bob-Dogi
[αίτηση του Curtea de Apel Cluj (Ρουμανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ — Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως — Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′ — Απουσία εθνικού εντάλματος συλλήψεως προεκδοθέντος και διάφορου του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως — Συνέπεια»

1. Είναι σύμφωνη με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών[2], όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009[3], εθνική νομοθεσία η οποία ορίζει ότι το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκτείνεται στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος και η οποία επιτρέπει, κατά συνέπεια, την έκδοση του εν λόγω εντάλματος προς άσκηση ποινικής διώξεως άνευ προηγουμένης εκδόσεως χωριστού εθνικού εντάλματος συλλήψεως;

2. Αυτό είναι το ερώτημα που υποβάλλεται με την υπό εξέταση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η οποία αφορά την ερμηνεία των άρθρων 3, 4 και 8 της αποφάσεως-πλαισίου και υπεβλήθη στο πλαίσιο αιτήσεως εκτελέσεως, στη Ρουμανία, ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος την 23η Μαρτίου 2015 από το Mátészalkai járásbíróság (πρωτοβάθμιο δικαστήριο επαρχίας Mátészalka, Ουγγαρία) κατά του N. A. Bob-Dogi, Ρουμάνου πολίτη, ο οποίος συνελήφθη στη χώρα του την 2α Απριλίου 2015 και στον οποίο επεβλήθησαν εν συνεχεία περιοριστικοί όροι.

3. Το Curtea de Apel Cluj (Εφετείο Cluj) ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινισθεί εάν ως «ένταλμα σύλληψης» του οποίου η ύπαρξη πρέπει να δηλώνεται στο ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου, νοείται εθνικό ένταλμα συλλήψεως διάφορο του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και προεκδοθέν αυτού και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του εν λόγω ερωτήματος, εάν η απουσία εθνικού εντάλματος συλλήψεως ανταποκρινόμενου στην εν λόγω επιταγή πρέπει να θεωρείται σιωπηρός λόγος μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ L 190, σ. 1.

3 — ΕΕ L 81, σ. 24, στο εξής: απόφαση-πλαίσιο.

4. Παρά τον πρόδηλο τεχνικό χαρακτήρα τους, τα ερωτήματα αυτά θίγουν εμμέσως ένα ουσιώδες ζήτημα για το μέλλον των νομοθετημάτων αμοιβαίας αναγνωρίσεως και, συνεπώς, για τη δόμηση του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, ήτοι το ζήτημα του ορισμού των εγγυήσεων που εξασφαλίζουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, του οποίου η εκτέλεση συνεπάγεται κατ' ανάγκην στέρηση, μεγαλύτερης ή μικρότερης διάρκειας, της ελευθερίας.

5. Η απάντηση επί των ως άνω ερωτημάτων θα προκύψει αβίαστα, εφόσον διαπιστωθεί, αφενός, ότι η επίμαχη την υπόθεση της κύριας δίκης ουγγρική νομοθεσία πρέπει να εξετασθεί με γνώμονα τις επιταγές περί προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και, αφετέρου, ότι η εν λόγω νομοθεσία δεν εγγυάται την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

6. Με τις παρούσες προτάσεις θα υποστηριχθεί κατ' αρχάς ότι έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως χωρεί μόνον προς εκτέλεση χωριστού εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλης εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως της αυτής ισχύος, με τα οποία διατάσσονται η αναζήτηση και η σύλληψη του διωκόμενου προσώπου και τα οποία έχουν εκδοθεί συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

7. Σε δεύτερο χρόνο θα υποστηριχθεί ότι, δεδομένου ότι η απουσία χωριστού εθνικού εντάλματος συλλήψεως συνιστά παράλειψη ουσιώδους διατυπώσεως συμφυούς με την ίδια την ύπαρξη του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να αρνηθεί την εκτέλεση της πράξεως ως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

I – **Το νομικό πλαίσιο**

Α — *Το δίκαιο της Ένωσης*

8. Οι αιτιολογικές σκέψεις 5 έως 8 και 10 της αποφάσεως-πλαισίου έχουν ως εξής:

«(5) Ο στόχος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, συνεπάγεται την κατάργηση της έκδοσης μεταξύ κρατών μελών και την αντικατάστασή της από σύστημα παράδοσης μεταξύ δικαστικών αρχών. Εξάλλου, η εισαγωγή ενός νέου απλουστευμένου συστήματος παράδοσης προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα, προς το σκοπό της εκτέλεσης καταδικαστικών ποινικών αποφάσεων ή ποινικής δίωξης[,] επιτρέπει να αρθούν η πολυπλοκότητα και το ενδεχόμενο καθυστερήσεων που είναι εγγενή στις ισχύουσες διαδικασίες έκδοσης. Οι κλασικές σχέσεις συνεργασίας που ισχύουν μέχρι σήμερα μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας τόσο των προδικαστικών όσο και των οριστικών ποινικών αποφάσεων, σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

(6) Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο προβλέπει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης που έχει χαρακτηρισθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως "ακρογωνιαίος λίθος" της δικαστικής συνεργασίας.

(7) Δεδομένου ότι ο στόχος της αντικατάστασης του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως το οποίο έχει δημιουργηθεί επί τη βάσει της ευρωπαϊκής σύμβασης εκδόσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1957 είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργούντα μονομερώς, και συνεπώς, λόγω της διάστασης και των αποτελεσμάτων της, δύναται να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, το Συμβούλιο δύναται να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα προς την αρχή της επικουρικότητας,

όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 [ΕΕ] και στο άρθρο 5 [ΕΚ]. Σύμφωνα προς την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο τελευταίο αυτό άρθρο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(8) Οι αποφάσεις για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης πρέπει να υπόκεινται σε επαρκή έλεγχο, πράγμα που σημαίνει ότι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο συνελήφθη το καταζητούμενο πρόσωπο θα πρέπει να αποφασίζει σχετικά με την παράδοσή του.

[...]

(10) Ο μηχανισμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης βασίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών [...]».

9. Το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο επιγράφεται «Ορισμός και υποχρέωση εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», ορίζει:

«1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 [ΕΕ].»

10. Τα άρθρα 3 έως 4α της αποφάσεως-πλαισίου ορίζουν τους λόγους της υποχρεωτικής και της προαιρετικής μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

11. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 της αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο επιγράφεται «Περιεχόμενο και τύπος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», ορίζει:

«Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με το έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα:

[...]

γ) ένδειξη ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2·

[...]».

12. Το άρθρο 15, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου ορίζει:

«Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τα άρθρα 3 έως 5 και το άρθρο 8, και μπορεί να τάξει προθεσμία για την παραλαβή τους, λαμβάνοντας υπόψη της ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 17.»

Β — *Το ουγγρικό δίκαιο*

13. Το άρθρο 25 του νόμου CLXXX. του 2012, περί συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποινικές υποθέσεις (az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény)[4], ορίζει:

«1) Εφόσον επιβάλλεται η κίνηση ποινικής διαδικασίας κατά υπόπτου, το δικαστήριο εκδίδει αμελλητί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως για τη σύλληψή του σε οιοδήποτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό τον όρον ότι τούτο δικαιολογείται από τη βαρύτητα του αδικήματος [...]

[...]

7) Το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκτείνεται και στην ουγγρική επικράτεια.

[...]»

ΙΙ – **Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

14. Την 23η Μαρτίου 2015 το Mátészalkai járásbíróság εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως κατά του N. A. Bob-Dogi, Ρουμάνου πολίτη, στο πλαίσιο ποινικής διώξεως που ασκήθηκε εις βάρος του για πράξεις τελεσθείσες στην Ουγγαρία την 27η Νοεμβρίου 2013, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως «βαριά σωματική βλάβη».

15. Οι εν λόγω πράξεις σχετίζονται με τροχαίο ατύχημα που σημειώθηκε σε δημόσια οδό και για το οποίο ευθύνεται ο N. A. Bob-Dogi, ο οποίος οδηγούσε με υπερβολική ταχύτητα φορτηγό· συνεπεία του εν λόγω ατυχήματος ο J. Katona, Ούγγρος πολίτης ο οποίος κατά τον χρόνο του ατυχήματος οδηγούσε μοτοποδήλατο, υπέστη πολλαπλά κατάγματα και τραύματα.

16. Την 30ή Μαρτίου 2015 εισήχθη στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS) καταχώριση σχετική με το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως.

17. Τη 2α Απριλίου 2015 ο N. A. Bob-Dogi συνελήφθη στη Ρουμανία και, αφού ετέθη υπό κράτηση, παρουσιάσθηκε ενώπιον του Curtea de Apel Cluj ενόψει της παραδόσεώς του στις ουγγρικές δικαστικές αρχές.

18. Με διάταξη της ιδίας ημέρας το Curtea de Apel Cluj απέρριψε την πρόταση προσωρινής κρατήσεως του N. A. Bob-Dogi και διέταξε την άμεση απόλυσή του με περιοριστικούς όρους, τάσσοντας στην εισαγγελική αρχή προθεσμία για την κατάθεση μεταφράσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στη ρουμανική γλώσσα.

19. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Απριλίου 2015 επεδόθη στον N. A. Bob-Dogi αντίγραφο του μεταφρασμένου στη ρουμανική γλώσσα ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

20. Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει επιφυλάξεις ως προς τον σύμφωνο με την απόφαση-πλαίσιο χαρακτήρα της ουγγρικής νομοθεσίας. Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει ότι στο στοιχείο β' του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως —το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόφαση επί της οποίας βασίζεται το ένταλμα σύλληψης»—αναγράφεται «Εισαγγελία Nyíregyházi járásbíróság (δικαστηρίου Nyíregyháza) K.11884/2013/4», ενώ στο στοιχείο β', σημείο 1, του ιδίου εντάλματος —που προορίζεται για τη μνεία του εντάλματος συλλήψεως ή της αποφάσεως της αυτής ισχύος— αναγράφεται «ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως υπ' αριθ. 1.B256/2014/19-II εκδοθέν από το Mátészalkai

4 — *Magyar Közlöny* [Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας] 2012/260.

járásbíróság, το οποίο ισχύει και εντός της ουγγρικής επικράτειας και συνιστά ομοίως εθνικό ένταλμα συλλήψεως». Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατά συνέπεια, εάν το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως δύναται εγκύρως να βασίζεται επί του εαυτού του, άνευ παραπομπής σε προεκδοθέν χωριστό εθνικό ένταλμα συλλήψεως.

21. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι στη νομολογία των ρουμανικών δικαστηρίων παρατηρούνται ερμηνευτικές αποκλίσεις.

22. Μολονότι, κατά την κρατούσα άποψη, σε μια τέτοια περίπτωση επιβάλλεται η απόρριψη της αιτήσεως εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, κυρίως για τον λόγο ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως δεν αναπληρώνει την απουσία εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως, άλλα δικαστήρια έκαναν δεκτή την αίτηση εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με την αιτιολογία ότι οι νομικές προϋποθέσεις πληρούνταν εφόσον οι δικαστικές αρχές εκδόσεως του εντάλματος είχαν αναφέρει ρητώς ότι το εκδοθέν ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως συνιστούσε τη δικαστική απόφαση επί της οποίας βασιζόταν η αίτηση προς τις ρουμανικές δικαστικές αρχές, διευκρινίζοντας σε ορισμένες περιπτώσεις ότι, συμφώνως προς την ουγγρική νομοθεσία, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως συνιστά συγχρόνως το εθνικό ένταλμα συλλήψεως.

23. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, η αναγνωριζόμενη από τη δικαστική αρχή εκτελέσεως απόφαση είναι η εθνική δικαστική απόφαση που εκδόθηκε από την αρμόδια αρχή συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως προ της κινήσεως της διαδικασίας εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

24. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και το εθνικό ένταλμα συλλήψεως παρουσιάζουν ουσιώδεις διαφορές. Συγκεκριμένα, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εκδίδεται με σκοπό τη σύλληψη και παράδοση προσώπου —κατηγορούμενου ή καταδικασθέντος— το οποίο βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους εκτελέσεως, ενώ το εθνικό ένταλμα συλλήψεως εκδίδεται με σκοπό τη σύλληψη προσώπου που βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος. Επιπροσθέτως, η έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως βασίζεται σε ένταλμα συλλήψεως ή σε απόφαση σχετική με την εκτέλεση ποινής, ενώ το εθνικό ένταλμα συλλήψεως εκδίδεται υπό τις προϋποθέσεις και στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητώς από τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος. Τέλος, μεταξύ του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και του εθνικού εντάλματος συλλήψεως καταγράφονται διαφορές ως προς το περιεχόμενο, τον τύπο και τη διάρκεια ισχύος τους.

25. Το αιτούν δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, ελλείψει εθνικού εντάλματος συλλήψεως, δεν είναι δυνατές η σύλληψη και η κράτηση προσώπου και ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η θέση ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως «μετατρέπεται» σε εθνικό ένταλμα συλλήψεως μετά την παράδοση του καταζητούμενου προσώπου. Κατά το αιτούν δικαστήριο, μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν, εξάλλου, αντίθετη προς τα κατοχυρούμενα από το δίκαιο της Ένωσης θεμελιώδη δικαιώματα.

26. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι, πέραν των προβλεπομένων από την απόφαση-πλαίσιο λόγων υποχρεωτικής ή προαιρετικής αρνήσεως εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, η δικαστική πρακτική καταδεικνύει ότι υφίστανται και άλλοι, σιωπηροί λόγοι αρνήσεως. Τέτοια είναι η περίπτωση κατά την οποία οι ουσιαστικές ή τυπικές προϋποθέσεις εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δεν πληρούνται, ιδίως ελλείψει εθνικού εντάλματος συλλήψεως στο κράτος μέλος εκδόσεως, περίπτωση η οποία συντρέχει στην υπόθεση της κύριας δίκης.

27. Υπό τις συνθήκες αυτές το Curtea de Apel Cluj (Εφετείο Cluj) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου, να ερμηνευθεί η περιλαμβανόμενη σε αυτό φράση "υπάρχει […] ένταλμα σύλληψης" ως αναφερόμενη σε εθνικό […] ένταλμα συλλήψεως εκδοθέν συμφώνως προς τις δικονομικές διατάξεις του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, ήτοι σε ένταλμα διάφορο του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος, συνιστά η απουσία εθνικού […] εντάλματος συλλήψεως σιωπηρό λόγο μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως;»

III – **Εκτίμηση**

Α — *Επί του πρώτου ερωτήματος*

28. Με το πρώτο ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινισθεί εάν, κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου, ως ένταλμα συλλήψεως του οποίου η ύπαρξη πρέπει να σημειώνεται στο σχετικό έντυπο νοείται εθνικό ένταλμα συλλήψεως διάφορο του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και εκδοθέν συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

29. Το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει το εν λόγω ερώτημα διότι βρίσκεται αντιμέτωπο με ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως το οποίο, στο στοιχείο β′, σημείο 1, του σχετικού εντύπου, μνημονεύει αποκλειστικώς το ίδιο το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, καθώς, οσάκις οι ουγγρικές δικαστικές αρχές έχουν στη διάθεσή τους σοβαρές ενδείξεις βάσει των οποίων είναι σε θέση να εικάσουν ότι πρόσωπο που καταζητείται στο πλαίσιο ποινικής διώξεως βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, εκδίδουν απευθείας ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως επί τη βάσει του άρθρου 25 του νόμου CLXXX. του 2012, περί συνεργασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποινικές υποθέσεις, το οποίο ορίζει ότι το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκτείνεται και στην ουγγρική επικράτεια.

30. Προ της απαντήσεως του εν λόγω ερωτήματος κρίνεται σημαντικό να επισημανθεί ότι το έντυπο του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως βάσει του οποίου οι ουγγρικές δικαστικές αρχές ζήτησαν από τις ομόλογές τους ρουμανικές αρχές την παράδοση του N. A. Bob-Dogi περιέχει όχι μόνο στο στοιχείο β′, σημείο 1, αναφορά στο ίδιο το ένταλμα, το οποίο εκδόθηκε από το Mátészalkai járásbíróság, αλλά ομοίως στο στοιχείο β′, το οποίο επιγράφεται «Απόφαση επί της οποίας βασίζεται το ένταλμα σύλληψης», τη μνεία «Εισαγγελία Nyíregyházi járásbíróság (δικαστηρίου Nyíregyháza) K.11884/2013/4». Επισημαίνεται ότι η διττή αυτή ένδειξη καθιστά το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εξ υπαρχής αμφίσημο ως προς την εκδούσα αρχή της αποφάσεως. Ποιος έλαβε την απόφαση εκδόσεως εντάλματος συλλήψεως εις βάρος του N. A. Bob-Dogi; Η Εισαγγελία Nyíregyházi járásbíróság (δικαστηρίου Nyíregyháza), της οποίας την απόφαση το Mátészalkai járásbíróság απλώς εκτέλεσε ή το εν λόγω δικαστήριο, κατόπιν παραγγελίας της ως άνω εισαγγελίας; Επί του σημείου αυτού δεν παρέχεται καμία διευκρίνιση και είναι πράγματι αμφίβολο αν το αιτούν δικαστήριο έχει λάβει συναφώς κάποια διαβεβαίωση.

31. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η απόφαση ελήφθη από το ανωτέρω δικαστήριο, εκτιμώ ότι, κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως πρέπει να βασίζεται σε χωριστό εθνικό ένταλμα συλλήψεως διατάσσον την αναζήτηση και τη σύλληψη του διωκόμενου προσώπου στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

32. Τρεις εκτιμήσεις συγκλίνουν, κατά την άποψή μου, προς αυτήν την κατεύθυνση. Πρώτον, σύστημα όπως το προβλεπόμενο από το ουγγρικό δίκαιο δεν συνάδει με την εννοιολογική αυτοτέλεια του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Δεύτερον, το συγκεκριμένο σύστημα στερεί στο πρόσωπο που καταζητείται για τους σκοπούς ποινικής διώξεως τις δικονομικές εγγυήσεις που απορρέουν από την έκδοση εθνικής δικαστικής αποφάσεως διατάσσουσας την αναζήτηση και τη σύλληψή του. Τρίτον, η εξομοίωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με εθνικό ένταλμα συλλήψεως εμποδίζει σε κράτη μέλη όπως η Ουγγαρία, στα οποία εφαρμόζεται η αρχή της νομιμότητας των διώξεων, την άσκηση ελέγχου αναλογικότητας κατά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

33. Θα ακολουθήσει εξέταση μίας εκάστης των εν λόγω εκτιμήσεων.

1. Η εξομοίωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με εθνικό ένταλμα συλλήψεως δεν συνάδει με την εννοιολογική αυτοτέλεια του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

34. Η προκριθείσα από το ουγγρικό δίκαιο λύση εξομοιώνει την έννοια του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με εκείνην του εθνικού εντάλματος συλλήψεως, εξομοίωση η οποία δεν φαίνεται να εναρμονίζεται ούτε με το γράμμα ούτε με το πνεύμα της αποφάσεως-πλαισίου.

35. Κατ' αρχάς, η αυτοαναφορά η οποία είναι αποτέλεσμα της εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως επέχοντος θέση εθνικού εντάλματος συλλήψεως είναι αντίθετη προς το ίδιο το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο ορίζει ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως πρέπει να περιέχει την ένδειξη, η οποία υποβάλλεται συμφώνως προς το έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της αποφάσεως-πλαισίου, «ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2».

36. Επισημαίνεται ότι η απόφαση-πλαίσιο δεν προσδιορίζει ούτε το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου «ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως» ούτε εκείνο του όρου «εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος».

37. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, ελλείψει τέτοιου ορισμού στο δίκαιο της Ένωσης, κατά τον προσδιορισμό της σημασίας και του εύρους των εν λόγω εννοιών πρέπει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να λαμβάνονται υπόψη τόσο το γράμμα της οικείας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης όσο και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται [5].

38. Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι στη διατύπωση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου χρησιμοποιείται ο όρος «ένταλμα συλλήψεως», ενώ ο όρος που χρησιμοποιείται στον τίτλο, στις αιτιολογικές σκέψεις και στους τίτλους και το σώμα των άρθρων της αποφάσεως-πλαισίου [6] για τη δήλωση του μηχανισμού παραδόσεως τον οποίο η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο ρυθμίζει είναι «ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως».

39. Ο τίτλος του στοιχείου β' του εντύπου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της αποφάσεως-πλαισίου επιρρωννύει την ερμηνεία ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο διακρίνει μεταξύ της έννοιας «ένταλμα συλλήψεως» και της έννοιας «ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως», καθώς, σύμφωνα με τη σχετική υπόδειξη, στο συγκεκριμένο πεδίο μνημονεύεται η απόφαση επί της οποίας «βασίζεται» το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, στοιχείο που προϋποθέτει σαφώς απόφαση διάφορη του εντάλματος συλλήψεως, η οποία αποτελεί τη βάση αυτού.

5 — Βλ. απόφαση West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

6 — Μολονότι στη γαλλική εκδοχή του άρθρου 3, σημείο 1, της αποφάσεως-πλαισίου χρησιμοποιείται ο όρος «mandat d'arrêt» (ένταλμα συλλήψεως) για να δηλωθεί όμως πιθανότατα το «mandat d'arrêt européen» (ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως), το επίθετο «ευρωπαϊκό» απαντά σε διάφορες άλλες γλωσσικές εκδοχές της εν λόγω διατάξεως (βλ., μεταξύ άλλων, τη βουλγαρική, την ισπανική, τη γερμανική, την ελληνική, την ουγγρική και την ολλανδική εκδοχή).

40. Λαμβανομένης υπόψη της εν λόγω διακρίσεως, ο όρος «ένταλμα συλλήψεως» δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως γένιος όρος ο οποίος συγκαταλέγει υπό την αυτή ονομασία τόσο το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως όσο και τα εθνικά εντάλματα συλλήψεως, αλλά ως διακριτικός όρος ο οποίος δηλώνει αποκλειστικώς το εθνικό ένταλμα συλλήψεως.

41. Συνεπώς, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η Ουγγρική Κυβέρνηση, από το γράμμα της αποφάσεως-πλαισίου και από τη διατύπωση του περιλαμβανόμενου στο παράρτημα αυτής εντύπου προκύπτει ότι η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως προϋποθέτει την ύπαρξη εθνικού εντάλματος συλλήψεως στο οποίο το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως επισωρεύεται και το οποίο αποτελεί το νομικό έρεισμα αυτού.

42. Δεύτερον, η εξομοίωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως με εθνικό ένταλμα συλλήψεως είναι, κατά την άποψή μου, εκ διαμέτρου αντίθετη προς την έννοια του βασικού μηχανισμού δικαστικής συνεργασίας που θέτει σε εφαρμογή η οδηγία-πλαίσιο, καθώς και προς τον διατυπούμενο στο άρθρο 1, παράγραφος 1, αυτής ορισμό.

43. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως έχει κατ' επανάληψη επισημάνει το Δικαστήριο βασιζόμενο στο άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και στις αιτιολογικές σκέψεις 5 και 7 της αποφάσεως-πλαισίου, αντικείμενο της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου είναι «[η] αντικατάσταση του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως μεταξύ κρατών μελών με σύστημα παραδόσεως, εφαρμοζόμενο μεταξύ δικαστικών αρχών, των ατόμων εκείνων τα οποία έχουν καταδικασθεί ή τα οποία φέρονται ως ύποπτα, προκειμένου να εκτελεσθεί εκδοθείσα απόφαση ή να ασκηθούν διώξεις, δοθέντος ότι το σύστημα αυτό στηρίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως» [7].

44. Προς τούτο, η απόφαση-πλαίσιο καθιερώνει νέο, απλουστευμένο και αποτελεσματικότερο σύστημα παραδόσεως με σκοπό τη «διευκόλυνση και επιτάχυνση της δικαστικής συνεργασίας, συμβάλλοντας στην επίτευξη του σκοπού τον οποίο έχει θέσει η Ένωση να καταστεί, δηλαδή, ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στηριζόμενος στον υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών» [8].

45. Το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως έχει σχεδιασθεί, επομένως, ως σύστημα προοριζόμενο να αντικαταστήσει τη διαδικασία εκδόσεως, με σκοπό τη διευκόλυνση της παραδόσεως καταζητούμενου προσώπου το οποίο βρίσκεται σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος εκδόσεως του εν λόγω εντάλματος. Η συλλογιστική αυτή η οποία κείται στη βάση της αποφάσεως-πλαισίου συνάγεται με απόλυτη σαφήνεια από τον διατυπούμενο στο άρθρο 1, παράγραφος 1, αυτής ορισμό, ο οποίος καταδεικνύει ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως σκοπεί αποκλειστικώς στη σύλληψη του καταζητούμενου προσώπου σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, με απώτερο σκοπό την παράδοση του εν λόγω προσώπου στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος.

46. Όπως προκύπτει ιδίως από τις αιτιολογικές της σκέψεις 5 και 6, η απόφαση-πλαίσιο αντικαθιστά ένα παραδοσιακό σύστημα συνεργασίας μεταξύ κυρίαρχων κρατών, το οποίο προϋποθέτει παρέμβαση και αξιολόγηση εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, με μηχανισμό συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστικών αρχών σκοπούντα στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δικαστικών αποφάσεων επί ποινικών υποθέσεων εντός κοινού δικαστικού χώρου, του οποίου η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως συνιστά τον «ακρογωνιαίο λίθο».

7 — Βλ., συναφώς, απόφαση Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

8 — Βλ., συναφώς, απόφαση Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47. Μολονότι η απόφαση-πλαίσιο ενσωματώνει διάφορες εκφάνσεις αυτής της αδιαμφισβήτητης «χειραφετήσεως» του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως από το παραδοσιακό σχήμα της εκδόσεως, όπως, ειδικότερα, τη δικαστικοποίηση της διαδικασίας, την εγκατάλειψη του κανόνα της μη εκδόσεως των ημεδαπών και τη μερική αποκήρυξη του δόγματος του διττού αξιοποίνου, επισημαίνεται ότι, με τη δημιουργία συστήματος αυτόματης αναγνωρίσεως των εθνικών ενταλμάτων συλλήψεως, τα οποία θα μπορούν, ως εκ τούτου, να κυκλοφορούν ελεύθερα στο σύνολο του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν κατήργησε κάθε μηχανισμό παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών.

48. Η απόφαση-πλαίσιο συνιστά εν τέλει ένα ενδιάμεσο στάδιο της διαδικασίας ενυλώσεως και εμπεδώσεως της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, στοιχείο που αντικατοπτρίζεται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως έχει σχεδιασθεί ως εργαλείο εθνικής διαδικασίας, του οποίου η έκδοση εξακολουθεί να εξαρτάται από προϋφιστάμενο εθνικό εκτελεστό τίτλο [9].

49. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, κατά τη νομοθετική διαδικασία που προηγήθηκε της εκδόσεως της αποφάσεως- πλαισίου, η διατύπωση «το *κατά πόσον* υπάρχει οριστική δικαστική απόφαση ή εκτελεστό δικαστικό βούλευμα» [10], η οποία περιλαμβανόταν στο άρθρο 6, στοιχείο γ′, της προτάσεως «Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες μεταξύ κρατών μελών» [11], αντικαταστάθηκε με τη διατύπωση «ένδειξη ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος», διατύπωση η οποία καταργεί τον προαιρετικό χαρακτήρα της εν λόγω ενδείξεως.

50. Ο όρος «ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» δηλώνει εν τέλει, κατά την άποψή μου, το αρχικό εργαλείο που δημιουργήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο, διά του οποίου η δικαστική αρχή εκδόσεως ζητεί την εκτέλεση της εθνικής αποφάσεως εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και το οποίο, μέσω των υποχρεωτικών πεδίων που περιέχει, παρέχει στη δικαστική αρχή εκτελέσεως τη δυνατότητα να εξακριβώσει την ίδια την ύπαρξη του εντάλματος καθώς και την τυπική νομιμότητά του από πλευράς των προϋποθέσεων που επιβάλλει η απόφαση-πλαίσιο.

51. Ως εργαλείο διά του οποίου η δικαστική αρχή κράτους μέλους ζητεί από τη δικαστική αρχή άλλου κράτους μέλους την παράδοση του καταζητούμενου προσώπου, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως δεν πρέπει, επομένως, να συγχέεται με τη διαταγή αναζητήσεως και συλλήψεως προς εκτέλεση της οποίας εκδίδεται. Άλλως ειπείν, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως συνιστά πράξη η οποία καθιστά δυνατή την εκτέλεση εντός του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως διατάσσουσας τη σύλληψη του καταζητούμενου προσώπου. Επιπροσθέτως, όχι μόνο δεν συντάσσομαι με την άποψη της Αυστριακής Κυβερνήσεως, κατά την οποία το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως «αποτελεί […] ομοίως ένταλμα συλλήψεως», αλλά, τουναντίον, εκτιμώ ότι, λόγω της ιδιάζουσας φύσεως αυτού του εργαλείου δικαστικής συνεργασίας, η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας του εν λόγω κράτους μέλους, δεν δύναται να αναπληρώσει την απουσία εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλου εκτελεστού τίτλου της αυτής ισχύος, απουσία η οποία έχει ως συνέπεια να στερείται το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως νομικού ερείσματος.

52. Αυτή η έλλειψη νομικού ερείσματος είναι ανεπίτρεπτη κατά μείζονα λόγο διότι στερεί στο καταζητούμενο πρόσωπο τις δικονομικές εγγυήσεις που περιβάλλουν την έκδοση εθνικής δικαστικής αποφάσεως και οι οποίες συμπληρώνουν τις εγγυήσεις που συνδέονται με τη διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

9 — Εντούτοις, ως επόμενο στάδιο αυτής της διαδικασίας θα ανεμένετο λογικώς η καθιέρωση της ελεύθερης κυκλοφορίας του εθνικού εντάλματος συλλήψεως στο σύνολο του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου και όχι, όπως προβλέπει το ουγγρικό δίκαιο, η κατάργηση του εθνικού εντάλματος συλλήψεως.

10 — Η υπογράμμιση δική μου.

11 — COM(2001) 522 τελικό.

2. Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως στερεί στο πρόσωπο που καταζητείται για τους σκοπούς ποινικής διώξεως τις δικονομικές εγγυήσεις που περιβάλλουν την έκδοση εθνικής δικαστικής αποφάσεως

53. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ουγγρική Κυβέρνηση απαντώντας σε ερώτηση του Δικαστηρίου σχετική με τον κίνδυνο περιορισμού, δια της εφαρμογής στην υπόθεση της κυρίας δίκης της αποκαλούμενης «απλουστευμένης» διαδικασίας, των εγγυήσεων που το εθνικό δίκαιο παρέχει στο καταζητούμενο πρόσωπο, απέκρουσε οιοδήποτε ενδεχόμενο περιορισμού των εν λόγω εγγυήσεων επισημαίνοντας, αφενός, ότι, εν αντιθέσει προς το εθνικό ένταλμα συλλήψεως, το οποίο δεν εκδίδεται μόνον από δικαστήριο αλλά και από την αστυνομία ή την εισαγγελική αρχή, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως δύναται να εκδοθεί μόνον από δικαστή και, αφετέρου, ότι οι όροι εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως είναι πολύ αυστηρότεροι εκείνων που διέπουν την έκδοση του εθνικού εντάλματος συλλήψεως.

54. Οι εξηγήσεις αυτές όχι μόνο δεν διασκεδάζουν, αλλά, αντιθέτως, ενισχύουν τους φόβους μου, οι οποίοι ήδη διεφάνησαν ανωτέρω, περί των κινδύνων αποδυναμώσεως των δικαιωμάτων άμυνας λόγω της απουσίας εθνικής δικαστικής αποφάσεως λειτουργούσας ως βάση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

55. Κατά την άποψή μου, η αυστηρή οριοθέτηση των λόγων μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως προϋποθέτει, ως αντίβαρο, συγκεκριμένες και αποτελεσματικές δικονομικές εγγυήσεις των δικαιωμάτων άμυνας στο κράτος μέλος εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, άνευ των οποίων η αναγκαία ισορροπία μεταξύ των επιταγών περί αποτελεσματικότητας της ποινικής δικαιοσύνης και εκείνων περί διαφυλάξεως των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ισορροπία συμφυής με τη δόμηση ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, θα διασαλευόταν.

56. Η προϋπόθεση της υπάρξεως εθνικού εντάλματος συλλήψεως διάφορου του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως όχι μόνο δεν αποτελεί απλή έκφραση ακραίου και στείρου φορμαλισμού, αλλά, τουναντίον, συνιστά εγγύηση αναγκαία για τη διατήρηση της εν λόγω ισορροπίας εντός του συστήματος της αποφάσεως-πλαισίου.

57. Η ως άνω προϋπόθεση είναι απαραίτητη για την αμοιβαία εμπιστοσύνη και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του καταζητούμενου προσώπου.

58. Πρώτον, η αμοιβαία εμπιστοσύνη προϋποθέτει την ύπαρξη εθνικού εντάλματος συλλήψεως.

59. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως επί της οποίας είναι δομημένο το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως ερείδεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη η οποία, κατά τη διατύπωση της αποφάσεως West [12], «πρέπει να υφίσταται» μεταξύ των κρατών μελών [13]. Με την απόφασή του F. [14] το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών συνδέεται με το γεγονός ότι οι εθνικές έννομες τάξεις τους είναι σε θέση να παρέχουν «ισοδύναμη και αποτελεσματική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που αναγνωρίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα με τον Χάρτη [των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης)]» [15].

60. Η διαδικασία της αμοιβαίας αναγνωρίσεως εδράζεται, επομένως, στην αντίληψη ότι δεν είναι αναγκαίο να πληροί μια δικαστική απόφαση της οποίας η εκτέλεση επιδιώκεται σε κράτος μέλος όλες τις δικονομικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται στο εν λόγω κράτος μέλος εφόσον αυτή είναι σύμφωνη με τους ισοδύναμους κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε. Όπως

12 — C-192/12 PPU, EU:C:2012:404.

13 — Σκέψη 53.

14 — C-168/13 PPU, EU:C:2013:358.

15 — Σκέψη 50.

ορθώς επισημαίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο προβλεπόμενο από την απόφαση-πλαίσιο σύστημα παραδόσεως η αμοιβαία αναγνώριση ερείδεται στην προκείμενη ότι κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως βασίζεται σε εθνικό ένταλμα συλλήψεως ή σε εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος, τα οποία έχουν εκδοθεί συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του οικείου κράτους μέλους.

61. Η ύπαρξη εθνικού εντάλματος συλλήψεως προς εκτέλεση του οποίου εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως παρέχει, επομένως, στις δικαστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών την εγγύηση ότι όλες οι εθνικές νομικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ώστε να μπορεί να διαταχθεί η σύλληψη και η κράτηση καταζητούμενου προσώπου για τις ανάγκες ποινικής διώξεως πράγματι πληρούνται. Άνευ αυτής της επ' ελάχιστον επιτασσόμενης εγγυήσεως, το απλουστευμένο σύστημα παραδόσεως όχι μόνο δεν προάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη που πρέπει να διαπνέει τις σχέσεις μεταξύ των δικαστικών αρχών εκδόσεως και των δικαστικών αρχών εκτελέσεως, αλλά, τουναντίον, καλλιεργεί κλίμα αμοιβαίας δυσπιστίας.

62. Η προϋπόθεση της υπάρξεως εθνικής δικαστικής αποφάσεως δεν ανταποκρίνεται επομένως σε αμιγώς τυπική επιταγή απορρέουσα από γραμματική ερμηνεία της αποφάσεως-πλαισίου. Επιτάσσοντας τη θεμελίωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε κοινή δικονομική βάση αποτελούμενη από εθνική δικαστική απόφαση που εγγυάται την παρέμβαση ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστή για την απαγγελία μέτρου καταναγκασμού, η εν λόγω προϋπόθεση προσδίδει ελάχιστο ουσιώδες περιεχόμενο στην αρχή της αποτελεσματικής και ισοδύναμης προστασίας και, κατά συνέπεια, καθιστά δυνατή τη νομική ενύλωση της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, η οποία, προκειμένου να υφίσταται τω όντι, δεν μπορεί να παραμένει αγκυλωμένη σε διατυπώσεις πανηγυρικού τύπου και ευχολόγια.

63. Επισημαίνεται συναφώς ότι, καίτοι απευθυνόμενη πρωτίστως στα κράτη μέλη, στα οποία επιβάλλει την υποχρέωση να επιδεικνύουν αμοιβαία εμπιστοσύνη παρά τις διαφορές που χαρακτηρίζουν τις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες τους, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης προσλαμβάνει επίσης, για τον δικαστή, τον συμπληρωματικό χαρακτήρα κανόνα ερμηνείας των υποχρεώσεων των κρατών μελών που απορρέουν από νομοθετήματα τα οποία σκοπούν στη σταδιακή εδραίωση χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης [16]. Κατά την άποψή μου, η αμοιβαία εμπιστοσύνη υπαγορεύει την απόδοση ουσιώδους περιεχομένου στην απορρέουσα από το άρθρο 8 της αποφάσεως-πλαισίου επιταγή περί εθνικής δικαστικής αποφάσεως λειτουργούσας ως βάση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

64. Δεύτερον, ο σεβασμός των δικαιωμάτων του καταζητούμενου προσώπου προϋποθέτει εθνικό ένταλμα συλλήψεως.

65. Επισημαίνεται ότι, εξ ορισμού, το ένταλμα συλλήψεως δεν συνεπάγεται μόνο διαταγή συλλήψεως, αλλά ομοίως διαταγή κρατήσεως. Δεν δύναται να εξομοιωθεί με μέτρο διοικητικής κρατήσεως, επί παραδείγματι στο πλαίσιο έρευνας. Συγκεκριμένα, η εκτέλεση του εν λόγω εντάλματος συνεπάγεται εκ φύσεως, λόγω προθεσμιών οι οποίες δεν επιδέχονται σύντμηση και απορρέουν, μεταξύ άλλων, από τις νομικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις εκτελέσεώς του, περίοδο κρατήσεως την οποία η απόφαση-πλαίσιο εξομοιώνει, εξάλλου, είτε με την έναρξη εκτελέσεως της ποινής είτε με μέτρο προσωρινής κρατήσεως προ της εκδόσεως δικαστικής αποφάσεως, καθώς ο κατ' αυτόν τον τρόπο διανυθείς χρόνος θα πρέπει να αφαιρεθεί από τη διάρκεια της προς εκτέλεση ποινής ή, αναλόγως της περιπτώσεως, από τη διάρκεια της ποινής που θα επιβληθεί με δικαστική απόφαση [17].

16 — Συναφώς βλ., μεταξύ άλλων, De Schutter, O., «La contribution du contrôle juridictionnel à la confiance mutuelle», *La confiance mutuelle dans l'espace pénal européen/Mutual Trust in the European Criminal Area*, Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών του Ελεύθερου Πανεπιστημίου Βρυξελλών (ULB), Βρυξέλλες, 2005, σ. 79 και ιδίως σ. 103, κατά τον οποίο στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως ενυπάρχει αρχή η οποία διαδραματίζει ρόλο ισοδύναμο προς εκείνον της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας.

17 — Βλ. άρθρο 26, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου.

66. Η ύπαρξη εθνικού εντάλματος συλλήψεως το οποίο λειτουργεί ως βάση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως θα πρέπει, επομένως, να νοηθεί ως έκφραση της αρχής της νομιμότητας, κατ' επιταγήν της οποίας η εξουσία καταναγκασμού δυνάμει της οποίας εκδίδεται διαταγή αναζητήσεως, συλλήψεως και κρατήσεως δεν δύναται να ασκείται πέραν των καθοριζόμενων από το εθνικό δίκαιο εκάστου κράτους μέλους νομίμων ορίων, εντός των οποίων η δημόσια αρχή εξουσιοδοτείται να αναζητεί, να διώκει και να δικάζει τα πρόσωπα που φέρονται ως δράστες αδικήματος.

67. Έννομο καθεστώς διέπον την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν ανταποκρίνεται σε αυτή τη θεμελιώδη επιταγή.

68. Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι το εν λόγω καθεστώς χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από ασάφεια. Ποιο ακριβώς είναι το νόημα της διατάξεως που ορίζει ότι το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως «εκτείνεται και στην ουγγρική επικράτεια»;

69. Ερμηνευόμενη γραμματικώς, η διάταξη αυτή σημαίνει ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως τυγχάνει εφαρμογής επί της ουγγρικής επικράτειας, χωρίς, ωστόσο, να παύει να διέπεται από το δικό του έννομο καθεστώς. Υποτεθείσθω ότι καταζητούμενος κατά του οποίου οι ουγγρικές δικαστικές αρχές, εκτιμώντας ότι βρίσκεται στην αλλοδαπή, έχουν εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως επέχον θέση εθνικού εντάλματος συλλήψεως συλλαμβάνεται εν τέλει εντός της ουγγρικής επικράτειας, περίπτωση η οποία δεν συνιστά παράδειγμα αμιγώς υποθετικής φύσεως. Ποιοι κανόνες θα πρέπει να τύχουν εφαρμογής; Κατά το γράμμα της εθνικής διατάξεως, η πράξη που λειτουργεί ως βάση της συλλήψεως διατηρεί τη νομική φύση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, του οποίου τα αποτελέσματα «εκτείνονται» απλώς στην εθνική επικράτεια. Επομένως, σε μια τέτοια περίπτωση, το έννομο καθεστώς που διέπει το εν λόγω ένταλμα θα πρέπει κανονικά να εφαρμοσθεί στην ουγγρική επικράτεια, όπως θα εφαρμοζόταν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Σημαίνει τούτο ότι οι ουγγρικές δικαστικές αρχές θα πρέπει να θεωρηθούν αρχές εκδόσεως και, συγχρόνως, αρχές εκτελέσεως του εντάλματος, ότι το καταζητούμενο πρόσωπο απολαύει, μετά τη σύλληψή του, των αναγνωριζόμενων από την απόφαση-πλαίσιο δικαιωμάτων και ότι, συνεπώς, δύναται να μη συγκατατεθεί στην παράδοσή του, να επωφεληθεί ή να αρνηθεί να επωφεληθεί του κανόνα της ειδικότητας; Θα πρέπει οι ισχύουσες για την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως προθεσμίες να τηρηθούν; Τα διάφορα αυτά ερωτήματα καταδεικνύουν ότι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως διαμορφώνει έννομο καθεστώς του οποίου το περίγραμμα είναι ιδιαιτέρως ρευστό και το οποίο ουδόλως ανταποκρίνεται στην επιταγή της ασφάλειας δικαίου.

70. Η προτεινόμενη από την Ουγγρική Κυβέρνηση ερμηνεία, κατά την οποία το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως έχει τη νομική φύση εθνικού εντάλματος συλλήψεως στην Ουγγαρία και τη νομική φύση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στα λοιπά κράτη μέλη είναι δυνατή μόνο στο πλαίσιο μιας εξεζητημένης ερμηνείας του γράμματος της ουγγρικής διατάξεως που επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στην ουγγρική επικράτεια.

71. Εντούτοις, ακόμη και αν υιοθετηθεί η προτεινόμενη από την Ουγγρική Κυβέρνηση ερμηνεία, το έννομο καθεστώς του εν λόγω διατάγματος το οποίο, ως διπρόσωπος Ιανός, εμφανίζεται υπό διττή μορφή, ήτοι ως εθνικό ένταλμα συλλήψεως στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως και ως ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως στο έδαφος των λοιπών κρατών μελών, παραμένει ιδιαιτέρως αμφίσημο.

72. Πρώτον, στον βαθμό κατά τον οποίο, όπως ήδη επισημάνθηκε, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί εργαλείο δικαστικής συνεργασίας το οποίο δεν έχει τον χαρακτήρα διαταγής αναζητήσεως και συλλήψεως του καταζητούμενου προσώπου στο έδαφος του κράτους μέλους εκδόσεως, το εν λόγω καθεστώς παραμορφώνει το αντικείμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και στερεί από αυτό τη νομική βάση του.

73. Δεύτερον και κατά συνέπεια, το καταζητούμενο πρόσωπο στερείται, ελλείψει πράξεως δεκτικής προσβολής άλλης πέραν του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, της δυνατότητας να αμφισβητήσει, εντός του κράτους μέλους εκδόσεως, τη νομιμότητα της συλλήψεως και της κρατήσεώς του υπό το πρίσμα των διατάξεων του εν λόγω κράτους. Στον βαθμό κατά τον οποίο η δικαστική αρχή εκτελέσεως είναι αρμόδια να αποφαίνεται μόνον επί των προβλεπομένων από την απόφαση-πλαίσιο λόγων μη εκτελέσεως, μια ολόκληρη πτυχή του συννόμου της συλλήψεως και της κρατήσεως κινδυνεύει να διαφύγει κάθε δικαστικό έλεγχο.

74. Η διαδικασία ποινικής διώξεως κείται βεβαίως εκτός του πεδίου εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου και του δικαίου της Ένωσης. Τα κράτη μέλη δεν παύουν, ωστόσο, να υπέχουν την υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως αυτά κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη την 4η Νοεμβρίου 1950, ή από το εθνικό τους δίκαιο [18], συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, το οποίο κατοχυρώνεται από το άρθρο 13 της εν λόγω συμβάσεως και από το άρθρο 47 του Χάρτη. Η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δεν δύναται να απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση σεβασμού των προβλεπομένων από το εθνικό τους δίκαιο δικονομικών εγγυήσεων στην περίπτωση κατά την οποία αποφασίζεται η στέρηση της ελευθερίας ατόμου.

75. Κατά την άποψή μου, ακριβώς προς αποσόβηση του κινδύνου παρακάμψεως των εγγυήσεων που εξασφαλίζει η παρέμβαση δικαστή, θεματοφύλακα των ατομικών ελευθεριών, ο νομοθέτης της Ένωσης μερίμνησε ώστε το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως να πρέπει να βασίζεται σε δικαστική απόφαση εκδοθείσα συμφώνως προς τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

76. Επιπροσθέτως, η έκδοση ενός και μόνον εντάλματος το οποίο ισχύει ως ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και, συγχρόνως, ως εθνικό ένταλμα συλλήψεως δεν παρέχει στα κράτη μέλη εκτελέσεως την εγγύηση ότι το κράτος μέλος εκδόσεως άσκησε έλεγχο αναλογικότητας.

3. Η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως επέχοντος θέση εθνικού εντάλματος συλλήψεως δύναται να εμποδίζει την άσκηση ελέγχου αναλογικότητας κατά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως

77. Το ζήτημα του ελέγχου αναλογικότητας αποτελεί ένα των μειζόνων προβλημάτων που το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως αντιμετωπίζει από της θέσεώς του σε ισχύ.

78. Με την έκθεσή της για την εφαρμογή, από το έτος 2007, της αποφάσεως-πλαισίου [19] η Επιτροπή τόνισε ότι η εμπιστοσύνη στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως είχε υπονομευθεί από τη συστηματική έκδοση ευρωπαϊκών ενταλμάτων συλλήψεως για την παράδοση καταζητουμένων για αδικήματα ήσσονος βαρύτητας [20]. Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι οι συνέπειες επί της ελευθερίας των καταζητούμενων προσώπων είναι δυσανάλογες «όταν τα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης εκδίδονται σε υποθέσεις για τις οποίες η (προσωρινή) κράτηση θα θεωρείτο κανονικά μη ενδεδειγμένη» [21].

18 — Βλ. απόφαση F. (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψη 48).

19 — Έκθεση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή, από το 2007, της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών [COM(2011) 175 τελικό].

20 — Βλ. σημείο 5 της εν λόγω εκθέσεως.

21 — Όπ.π.

79. Με το ψήφισμα της 27ης Φεβρουαρίου 2014, με συστάσεις προς την Επιτροπή για την αναθεώρηση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης,[22] το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε σύσταση σύμφωνα με την οποία, κατά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, η αρμόδια αρχή «θα αξιολογεί προσεκτικά την ανάγκη για το αιτούμενο μέτρο βάσει όλων των σχετικών στοιχείων και περιστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα του υπόπτου και του κατηγορουμένου και την ύπαρξη διαθέσιμου κατάλληλου, λιγότερο δυσμενούς, εναλλακτικού μέτρου για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών»[23].

80. Με την τελική έκθεσή του για τον τέταρτο γύρο αμοιβαίων αξιολογήσεων, η οποία φέρει τον τίτλο «Η πρακτική εφαρμογή του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και των συναφών διαδικασιών παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών» και ενεκρίθη την 4η και την 5η Ιουνίου 2009[24], το Συμβούλιο εξέτασε το ζήτημα της εισαγωγής κριτηρίου αναλογικότητας «νο[ούμενου ως τέτοιου του] συμπληρωματικ[ού] [ελέγχου] για την εξακρίβωση της τήρησης του απαιτούμενου ορίου, με βάση τη σκοπιμότητα έκδοσης [ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως] αναλόγως των περιστάσεων της προκείμενης υπόθεσης»[25]. Με τη σύσταση 9 την οποία απηύθυνε στα κράτη μέλη, το Συμβούλιο ανέθεσε στα προπαρασκευαστικά όργανά του το έργο της συνεχίσεως των διαβουλεύσεων για την καθιέρωση ελέγχου αναλογικότητας, με σκοπό την επίτευξη συνεκτικής λύσεως σε επίπεδο Ένωσης.

81. Εν συνεχεία, κατά τη σύνοδό του την 3η και την 4η Ιουνίου 2010, το Συμβούλιο αποφάσισε να τροποποιήσει το ευρωπαϊκό εγχειρίδιο για το πώς εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης[26] προκειμένου να συμπεριλάβει, στο σημείο 3 του εν λόγω εγχειριδίου, κριτήρια εφαρμοστέα κατά την έκδοση του εντάλματος αυτού.

82. Στο εγχειρίδιο αναφέρεται πλέον ότι, «λαμβάνοντας υπόψη τις σοβαρές συνέπειες της εκτέλεσης ενός [ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως] όσον αφορά τους περιορισμούς στη σωματική ελευθερία και την ελεύθερη κυκλοφορία του καταζητουμένου, οι αρμόδιες αρχές πρέπει, πριν αποφασίσουν να εκδώσουν ένταλμα, να λαμβάνουν υπόψη την αναλογικότητα αξιολογώντας διάφορους σημαντικούς παράγοντες», όπως «[η] σοβαρότητ[α] του αδικήματος, το ενδεχόμενο κράτησης του υπόπτου, […] η πιθανή ποινή που επιβάλλεται εφόσον ο καταζητούμενος αποδειχθεί ένοχος του καταγγελλόμενου αδικήματος [και η] διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του κοινού και [η] λήψη υπόψη των συμφερόντων των θυμάτων του αδικήματος». Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι «[τ]ο [ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως] δεν πρέπει να επιλέγεται όταν το καταναγκαστικό μέτρο που κρίνεται ανάλογο, επαρκές και εφαρμόσιμο στην επίδικη περίπτωση δεν είναι η προληπτική κράτηση».

83. Επισημαίνεται επίσης ότι το Συμβούλιο καθιέρωσε ρητώς την επιταγή περί αναλογικότητας με την απόφασή του 2007/533/ΔΕΥ της 12ης Ιουνίου 2007, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)[27], το άρθρο 21 της οποίας ορίζει ότι, προ της εισαγωγής καταχωρίσεως, το κράτος μέλος ελέγχει «αν η καταλληλότητα, η συνάφεια και η σπουδαιότητα της συγκεκριμένης περίπτωσης δικαιολογεί την καταχώριση στο SIS II». Δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 9 της αποφάσεως-πλαισίου, η καταχώριση στο SIS δύναται να ισοδυναμεί με ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, η συγκεκριμένη διάταξη εισάγει τον έλεγχο της αναλογικότητας του εν λόγω εντάλματος στο θετικό δίκαιο.

84. Εντούτοις, αυτή καθ' εαυτή η απόφαση-πλαίσιο δεν επιβάλλει ρητώς στις δικαστικές αρχές εκδόσεως του εντάλματος την υποχρέωση ασκήσεως ελέγχου αναλογικότητας, ενώ, εξάλλου, στο σημείο 3 του εγχειριδίου αναφέρεται ότι «[ε]ίναι σαφές ότι η απόφαση πλαίσιο […] δεν περιλαμβάνει καμία υποχρέωση του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος να πραγματοποιήσει έλεγχο

22 — Έγγραφο T7-0174/2014.

23 — Βλ. παράρτημα του ψηφίσματος αυτού.

24 — Έγγραφο 8302/4/09 REV 4 — Crimorg 55 COPEN 68 EJN 24 Eurojust 20.

25 — Βλ. σημείο 3.9 της εν λόγω εκθέσεως.

26 — Έγγραφο 17195/1/10 REV 1 — COPEN 275 EJN 72 Eurojust 139, στο εξής: εγχειρίδιο.

27 — ΕΕ L 205, σ. 63.

αναλογικότητας και ότι η νομοθεσία του κράτους μέλους διαδραματίζει σημαντικό ρόλο εν προκειμένω». Ο έλεγχος αναλογικότητας εκ μέρους της δικαστικής αρχής εκδόσεως είναι, επομένως, απόρροια «ερμηνεία[ς] *σύμφων*[*ης*] με τις διατάξεις της απόφασης πλαισίου […] και με τη γενική φιλοσοφία που βρίσκεται πίσω από την εφαρμογή της» [28].

85. Κατά την ανωτέρω άποψη, ο έλεγχος αναλογικότητας εκ μέρους της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος δεν είναι απότοκος του δεσμευτικού χαρακτήρα της αποφάσεως-πλαισίου, αλλά ανάγεται αποκλειστικώς σε συναίνεση η οποία έχει εδραιωθεί σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών και την οποία συμμερίζονται το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή. Ο εν λόγω έλεγχος είναι απλώς «σύμφωνος» με την απόφαση-πλαίσιο, χωρίς να επιβάλλεται από αυτήν.

86. Εκτιμώ ότι η θέση αυτή είναι πεπλανημένη, ενώ είμαι πεπεισμένος ότι, όπως αναφέρεται ρητώς στο εγχειρίδιο, το εγχειρίδιο αυτό διατυπώνει μόνο «σχόλια» τα οποία έχουν την ισχύ «απλώ[ν] συστάσεων» [29].

87. Κατά την άποψή μου, η απόφαση-πλαίσιο έχει δεσμευτική ισχύ τόσο καθόσον επιβάλλει έλεγχο αναλογικότητας κατά το στάδιο της εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως όσο και καθόσον απαγορεύει, κατ' αρχήν, τον έλεγχο αυτόν κατά το στάδιο της εκτελέσεως του εν λόγω εντάλματος, υπό την επιφύλαξη εξαιρετικών περιστάσεων.

88. Η αρχή της αναλογικότητας, γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία αποτυπώνεται πλέον στο άρθρο 5 ΣΕΕ, μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 7 της αποφάσεως-πλαισίου, με την οποία επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς την εν λόγω αρχή, η απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αντικαταστάσεως του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως που βασίζεται στην ευρωπαϊκή σύμβαση εκδόσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1957.

89. Επιπροσθέτως, το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου υπενθυμίζει ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της υποχρεώσεως σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως τα εν λόγω δικαιώματα και οι εν λόγω αρχές κατοχυρώνονται από το άρθρο 6 ΕΕ και αποτυπώνονται στον Χάρτη.

90. Κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, εισαγωγή περιορισμών στα δικαιώματα και στις ελευθερίες που κατοχυρώνονται από αυτόν είναι δυνατή μόνον εφόσον οι περιορισμοί αυτοί, «[*τ]ηρουμένης* της αρχής της αναλογικότητας, […] είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων» [30].

91. Στον τομέα του ποινικού δικαίου η αρχή της αναλογικότητας βρίσκει την ειδικότερη έκφρασή της στην κατοχυρούμενη από το άρθρο 49 του Χάρτη αρχή της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών.

92. Πέραν των γενικών αυτών αναφορών στην αρχή της αναλογικότητας, το άρθρο 2, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου, ορίζοντας το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως ratione materiae, θίγει εμμέσως πλην σαφώς το ζήτημα της αξιολογήσεως του αναλογικού χαρακτήρα της αποφάσεως εκδόσεως τέτοιου εντάλματος, προβλέποντας ότι έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, για την άσκηση διώξεως, χωρεί μόνο για πράξεις που τιμωρούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος με στερητική της ελευθερίας ποινή ή με στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα μηνών ή, προκειμένου για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου, για καταδίκες διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων μηνών.

28 — Η υπογράμμιση δική μου.

29 — Βλ. υποσημείωση 1 του εγχειριδίου.

30 — Η υπογράμμιση δική μου.

93. Μολοντούτο, η σύμφωνη προς τις προδιαγραφές της εν λόγω διατάξεως έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δεν αποκλείει κατ' ανάγκην κάθε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Όπως προκύπτει από την περιλαμβανόμενη στο εγχειρίδιο ενδεικτική απαρίθμηση των παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, η πραγματική άσκηση ελέγχου αναλογικότητας προϋποθέτει πράγματι αξιολόγηση in concreto, σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις εκάστης περιπτώσεως.

94. Κατά την άποψή μου, η απόφαση-πλαίσιο επιβάλλει την υποχρέωση ασκήσεως τέτοιου ελέγχου κατά το στάδιο της εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, χωρίς να δύναται εγκύρως να αντιταχθεί το επιχείρημα ότι οι προϋποθέσεις εκδόσεως του εντάλματος εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών επί θεμάτων ποινικού δικαίου.

95. Πρώτον, το επιχείρημα αυτό αγνοεί την επιβεβλημένη διάκριση μεταξύ του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και του λειτουργούντος ως βάση αυτού εθνικού εντάλματος συλλήψεως. Μολονότι οι προϋποθέσεις εκδόσεως του εθνικού εντάλματος συλλήψεως εμπίπτουν πράγματι στην αρμοδιότητα των κρατών μελών επί θεμάτων ποινικού δικαίου, το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί εργαλείο δημιουργηθέν και διεπόμενο από το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως ως προς τις προϋποθέσεις εκδόσεώς του, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο ορίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες «μπορεί να εκδίδεται» ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως. Η απόφαση-πλαίσιο καθιστά την απόφαση επεκτάσεως του εδαφικού πεδίου εφαρμογής εθνικού εντάλματος συλλήψεως στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο, μέσω της εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, δικαστική πράξη εμπίπτουσα στο δίκαιο της Ένωσης. Διάταξη κράτους μέλους η οποία ορίζει, κατ' εφαρμογήν της αποφάσεως-πλαισίου, τις προϋποθέσεις εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δεν δύναται, επομένως, να εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης εκ μόνου του λόγου ότι άπτεται του ποινικού δικαίου του εν λόγω κράτους[31].

96. Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι η απόφαση-πλαίσιο σκοπεί στην αντικατάσταση της εκδόσεως με σύστημα παραδόσεως μεταξύ των δικαστικών αρχών βασιζόμενο στην αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα αντίστοιχα εθνικά συστήματα ποινικής καταστολής. Η εμπιστοσύνη αυτή εδράζεται στην αντίληψη ότι έκαστο των κρατών μελών οφείλει να αποδέχεται την εφαρμογή του ισχύοντος στα λοιπά κράτη μέλη ποινικού δικαίου, έστω και αν η εφαρμογή του εθνικού του δικαίου θα οδηγούσε σε διαφορετική λύση. Στον βαθμό κατά τον οποίο το σύστημα της αποφάσεως-πλαισίου βασίζεται σε συνεργασία μεταξύ των δικαστών, η αποδοχή των εν λόγω διαφορών καθίσταται δυνατή ακριβώς μέσω της κοινής και ομοιόμορφης ασκήσεως, εκ μέρους του συνόλου των δικαστών του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, ελέγχου αναλογικότητας. Άλλως ειπείν, η εμπιστοσύνη που η δικαστική αρχή εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως καλείται να επιδείξει σε μεταγενέστερο χρόνο βασίζεται στο γεγονός ότι το σύστημα παραδόσεως τής παρέχει την εγγύηση ότι η δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος άσκησε σε προηγούμενο στάδιο τον έλεγχο αναλογικότητας, χωρίς να δεσμεύεται κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της από απόφαση της εκτελεστικής εξουσίας ή διοικητικής αρχής.

97. Εκ των προεκτεθέντων συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο έλεγχος αναλογικότητας πρέπει να μπορεί να ασκείται από τη δικαστική αρχή που εκδίδει το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως. Τούτο δεν σημαίνει, ωστόσο, αποδοχή του ενδεχομένου αποδυναμώσεως, κατ' αυτόν τον τρόπο, της αποτελεσματικότητας του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και παροχής στους υπόπτους ως δράστες αδικημάτων της δυνατότητας να παραμένουν ατιμώρητοι διασχίζοντας τα σύνορα. Τουναντίον, η επιβολή ενός τέτοιου ελέγχου ενισχύει την αποτελεσματικότητα του εν λόγω συστήματος, αποτρέποντας τον πολλαπλασιασμό ευρωπαϊκών ενταλμάτων συλλήψεως σε περιπτώσεις

31 — Επισημαίνεται κατ' αναλογίαν ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το δίκαιο της Ένωσης επιβάλλει περιορισμούς στην αρμοδιότητα των κρατών μελών σε θέματα ποινικού δικαίου, δεδομένου ότι νομοθεσία στον τομέα αυτόν δεν δύναται, μεταξύ άλλων, να περιορίζει τις θεμελιώδεις ελευθερίες που εγγυάται το δίκαιο της Ένωσης (βλ. απόφαση Dickinger και Ömer, C-347/09, EU:C:2011:582).

ποινικών διώξεων στο πλαίσιο των οποίων θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο εφαρμογής άλλων, λιγότερο δαπανηρών, μέτρων και παρέχοντας, ως εκ τούτου, στις αστυνομικές αρχές και στη Δικαιοσύνη τη δυνατότητα να επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους στην καταστολή των βαρύτερων αδικημάτων.

98. Ένα σύστημα, όμως, όπως αυτό του ουγγρικού δικαίου, το οποίο βασίζεται στην έκδοση μίας μόνον αποφάσεως ισχύουσας συγχρόνως ως ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και ως εθνικό ένταλμα συλλήψεως, στερεί στη δικαστική αρχή εκδόσεως, η οποία δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας των διώξεων, τη δυνατότητα ασκήσεως ελέγχου αναλογικότητας, υποβιβάζοντάς την σε απλό διεκπεραιωτικό όργανο των αστυνομικών υπηρεσιών ή της εισαγγελικής αρχής.

99. Επισημαίνεται συναφώς ότι, όπως προκύπτει από τον πίνακα που περιλαμβάνεται στο τμήμα VIII του εγγράφου της Επιτροπής της 11 Απριλίου 2011 [32], σε ερώτηση σχετική με την άσκηση ελέγχου αναλογικότητας, η απάντηση που παρατίθεται προκειμένου για την Ουγγαρία είναι «Όχι (αρχή της νομιμότητας)».

100. Η υπόθεση της κύριας δίκης κατοπτρίζει ευκρινώς τους σκοπέλους των οποίων την αποφυγή καθιστά δυνατή η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

101. Συγκεκριμένα, από τις περιλαμβανόμενες στην απόφαση περί παραπομπής πληροφορίες προκύπτει ότι ο N. A. Bob-Dogi είχε διεύθυνση στη Ρουμανία, γνώστη στις ουγγρικές δικαστικές αρχές οι οποίες απέστειλαν σε αυτόν κλήση προς εμφάνιση τη 2α Δεκεμβρίου 2014 με συστημένη επιστολή, την οποία ο N. A. Bob-Dogi δεν αμφισβήτησε ότι παρέλαβε, πλην όμως μόλις την 5η Δεκεμβρίου 2014. Εξάλλου, από τη σχετική παραγγελία της ουγγρικής εισαγγελικής αρχής προκύπτει ότι το Mátészalkai járásbíróság εκλήθη να επιβάλει στον N. A. Bob-Dogi χρηματική ποινή καθώς και την απαγόρευση οδηγήσεως μηχανοκίνητων οχημάτων επί του δημοσίου οδικού δικτύου. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο αναλογικός χαρακτήρας της αποφάσεως εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και δη δεκατρείς μήνες μετά την τέλεση των αποδιδόμενων στον ενδιαφερόμενο πράξεων τίθεται υπό σοβαρή αμφισβήτηση.

102. Εν πάση περιπτώσει, είναι αναπόφευκτη η διαπίστωση ότι το προβλεπόμενο από το ουγγρικό δίκαιο απλουστευμένο σύστημα παραδόσεως, το οποίο δεν παρέχει καμία εγγύηση ως προς την προηγούμενη άσκηση ελέγχου αναλογικότητας εκ μέρους της δικαστικής αρχής εκδόσεως, δεν είναι σύμφωνο με την απόφαση-πλαίσιο.

103. Κρίνεται σκόπιμη εν προκειμένω η αποσαφήνιση των ορίων της αναλύσεώς μου. Στο πλαίσιο της τηρήσεως της αρχής της επικουρικότητας, η αρχής της νομιμότητας των διώξεων τίθεται υπό αμφισβήτηση μόνον αφ' ης στιγμής αποφασίζεται η επέκταση, μέσω της εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, της γεωγραφικής εμβέλειας εθνικού εντάλματος συλλήψεως στον ευρωπαϊκό δικαστικό χώρο. Μόνο σε αυτή την περίπτωση η οποία αντιστοιχεί στην εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, επιβάλλεται, κατά την άποψή μου, η ερμηνεία της αποφάσεως-πλαισίου ως επιβάλλουσας στη δικαστική αρχή εκδόσεως την υποχρέωση ασκήσεως ελέγχου αναλογικότητας, τούτο δε χάριν της διασφαλίσεως της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού παραδόσεως που η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο καθιερώνει.

32 — Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Συνοδευτικό έγγραφο της τρίτης έκθεσης της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή, από το 2007, της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών [SEC(2011) 430 τελικό].

104. Για το σύνολο των προεκτεθέντων λόγων προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει επί του πρώτου ερωτήματος την απάντηση ότι η απόφαση-πλαίσιο επιτρέπει την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως μόνον προς εκτέλεση χωριστού εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλης εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως της αυτής ισχύος, με τα οποία διατάσσονται η αναζήτηση και η σύλληψη του διωκόμενου προσώπου και τα οποία έχουν εκδοθεί συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος.

Β — *Επί του δευτέρου ερωτήματος*

105. Με το δεύτερο ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινισθεί εάν η μη αναφορά, στο σχετικό έντυπο, εθνικού εντάλματος συλλήψεως επί του οποίου βασίζεται το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως συνιστά λόγο μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

106. Όπως το Δικαστήριο έχει κατ' επανάληψη επισημάνει, στη βάση της οικονομίας της αποφάσεως-πλαισίου κείται η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως η οποία, ως «ακρογωνιαίος λίθος» της δικαστικής συνεργασίας, συνεπάγεται, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου, την υποχρέωση των κρατών μελών να εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως. Τα κράτη μέλη δύνανται επομένως να αρνηθούν την εκτέλεση ενός τέτοιου εντάλματος μόνο για τους λόγους μη εκτελέσεως που προβλέπονται από τα άρθρα 3 έως 4α της αποφάσεως-πλαισίου, ενώ αυτά δεν δύνανται να εξαρτούν την εκτέλεση του εν λόγω εντάλματος από προϋποθέσεις άλλες πλην εκείνων που ορίζονται από το άρθρο 5 της αποφάσεως-πλαισίου[33].

107. Μολονότι η νομοτεχνική κατάστρωση των εν λόγω διατάξεων δεν καταλείπει περιθώριο για άλλον λόγο μη εκτελέσεως, επισημαίνεται ότι αντικείμενο των συγκεκριμένων διατάξεων είναι αποκλειστικώς ο καθορισμός των περιπτώσεων κατά τις οποίες η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως, στην οποία έχει διαβιβασθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως που, νομοτύπως εκδοθέν, παράγει τα αποτελέσματά του, απαλλάσσεται της υποχρεώσεως εκτελέσεώς του. Εν ολίγοις, οι εν λόγω διατάξεις βασίζονται στην προκείμενη ότι η πράξη της οποίας η εκτέλεση ματαιώνεται ανταποκρίνεται στον κατ' άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαισίου ορισμό του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και πληροί τις προβλεπόμενες από το άρθρο 8 αυτής προϋποθέσεις περιεχομένου και τύπου.

108. Η ανωτέρω συνθήκη δεν συντρέχει, όμως, στην περίπτωση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως το οποίο δεν έχει εκδοθεί προς εκτέλεση εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλης εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως της αυτής ισχύος.

109. Η έλλειψη εθνικής νομικής βάσεως δεν συνιστά τυπική πλημμέλεια η οποία δύναται να θεραπευθεί μέσω του πλαισίου συνεργασίας που προβλέπεται από το άρθρο 15, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου, αλλά ουσιαστική πλημμέλεια η οποία αποκλείει τον χαρακτηρισμό της πράξεως ως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.

110. Εξ αυτού συνάγεται ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως δεν δύναται να εκτελέσει πράξη χαρακτηριζόμενη ως ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως η οποία δεν έχει εκδοθεί προς εκτέλεση εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλης εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως της αυτής ισχύος.

33 — Βλ., συναφώς, αποφάσεις West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, σκέψη 55)· Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 38), και F. (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψη 36).

IV – **Πρόταση**

111. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει επί των υποβληθέντων από το Curtea de Apel Cluj προδικαστικών ερωτημάτων ως ακολούθως:

Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 8 της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, θεωρούμενου υπό το πρίσμα των αρχών της νομιμότητας και της αναλογικότητας:

— έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως χωρεί μόνον προς εκτέλεση χωριστού εθνικού εντάλματος συλλήψεως ή άλλης εκτελεστής δικαστικής αποφάσεως της αυτής ισχύος, με τα οποία διατάσσονται η αναζήτηση και η σύλληψη του διωκόμενου προσώπου και τα οποία έχουν εκδοθεί συμφώνως προς τους κανόνες ποινικής δικονομίας του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος·

— σε περίπτωση μη συνδρομής της ανωτέρω συνθήκης, η δικαστική αρχή εκτελέσεως δύναται να αρνηθεί την εκτέλεση της πράξεως ως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως.